§ 48
Innovationsstrategi för Region Stockholm

RS 2019-0672

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås en ny innovationsstrategi för Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Innovationsstrategi för Region Stockholm
Remissredogörelse Innovationsstrategi för Region Stockholm

Yrkanden

Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 26 februari.
Gabriel Kroon (SD) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Proposition

Ordföranden frågar först på regionrådsberedningens förslag och finner att regionstyrelsen beslutar att bifalla detta.
Ordföranden frågar därefter på Gabriel Kroons (SD) tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen beslutar att avslå detta.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Innovationsstrategi för Region Stockholm fastställs och Strategi för innovation, LS 2015-0833, upphör därmed att gälla.

2. Regiondirektören uppdras att utarbeta anvisningar för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) lämnar reservation från SD-ledamöterna till förmån för eget tilläggsyrkande.

Expedieras till

Regionfullmäktige
Akten

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-02-26

RS 2019-0672

Regionstyrelsen

Innovationsstrategi för Region Stockholm

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås en ny innovationsstrategi för Region Stockholm.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Innovationsstrategi för Region Stockholm fastställs och Strategi för innovation, LS 2015-0833, upphör därmed att gälla.

2. Regiondirektören uppdras att utarbeta anvisningar för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm.

Regionrådsberedningens motivering

Region Stockholms första innovationsstrategi togs fram 2016 med syftet att ge alla medarbetare mandat och möjlighet att utveckla och förbättra sin egen verksamhet genom innovation, och att innovationsarbetet skulle bli mer sammanhållet och integrerat i linjeverksamheten. Region Stockholms nya Innovationsstrategi bygger på lärdomar från det innovationsarbete som bedrivits under perioden 2016-2019 och ska ersätta den gamla strategin.

Region Stockholms innovationsarbete ska bidra till förverkligandet av regionfullmäktiges fastslagna mål. Innovation ska vara ett självklart verktyg för att kontinuerligt utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten i Region Stockholms nämnder och bolag.

Innovationsarbetet ska vara en naturlig del av kärnuppdraget med ett centralt strategiskt stöd till arbetet som bedrivs lokalt utifrån invånarens, patientens, närståendes, resenärens och besökarens behov. Samtliga verksamheter ingår i Region Stockholms innovationsorganisation och ska avsätta medel för det innovationsstöd som verksamheten behöver.

Strategin ska bidra till att innovationsarbetet genomförs i starkare samverkan mellan olika verksamhetsgrenar samt stärka förmågan till implementering och spridning av lyckade innovationsprojekt.

Anställda i Region Stockholm ska uppmuntras att tänka kreativt och bidra till utvecklingen av Region Stockholm till nytta för Stockholmsregionens utveckling i stort. Innovationer som skapas inom ramen för en anställning i Region Stockholm kan utgöra s.k. immateriella rättigheter, som patent, upphovsrätt och mönsterrätt. Regiondirektören uppdras därför att utarbeta anvisningar för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm.

Region Stockholm ska vara en självklar samarbetspartner för externa parter som söker innovationssamarbeten. Det ska finnas tydliga processer och kontaktvägar som underlättar för externa aktörer som vill söka samarbete med Region Stockholm samt erbjuda tillgängliga och högkvalitativa test- och demonstrationsmiljöer.

Region Stockholm ska bidra till att nyskapande lösningar tas fram, bland annat genom innovationsvänliga upphandlingar. Avtal och ersättningsmodeller med utförare och tjänsteleverantörer ska i möjligaste mån vara innovationsdrivande. Innovationspartnerskap ska vara en prioriterad samverkansform som skapar möjligheter till samarbeten med tydliga roller med externa aktörer. Särskilt fokus ska läggas vid att identifiera och åtgärda hinder för innovation i Region Stockholms roll som beställare, inköpare och kravställare.

Regionledningskontorets koordinerande roll i Region Stockholms innovationsarbete stärks genom bildandet av en central samordningsgrupp för innovation där Regiondirektören är ordförande. Den ska bereda och ta fram förslag till beslut om gemensamma strategiska satsningar inom innovationsområdet. Samordningsgruppen stämmer vid behov av med Rådet för forskning, utveckling och utbildning i Region Stockholm (FoUU-rådet). Förslagen presenteras i Region Stockholms koncernledning för synpunkter och beslutas därefter i Regionstyrelsens Innovations- och utvecklingsutskott.

Just nu pågår strategiarbeten på flera områden inom Region Stockholm. I de arbetena ser Regionrådsberedningen det som särskilt viktigt att närliggande strategier samspelar med varandra för att förenkla och skapa tydlighet för regionens invånare, personal, patienter, resenärer och företag.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Innovationsstrategi för Region Stockholm
Remissredogörelse Innovationsstrategi för Region Stockholm

Irene Svenonius Anna Starbrink

FÖRSLAG TILL
TILLÄGGSBESLUT
2020-03-10
Regionstyrelsen
14

RS 2019-0672

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Innovationsstrategi för Region Stockholm

Sverigedemokraterna ser generellt positivt på att de egna verksamheternas resurser primärt ska användas för innovationsarbetet. Regionen måste kunna ställa ett visst innovationskrav på sina verksamheter, då de agerar självständigt och finansieras av skattemedel. Flertalet av verksamheterna har dock lämnat synpunkter på detta vilket är förståeligt och föranleder ett behov av ökade resurstillskott inom ramen för nästkommande regionbudget, i synnerhet inom sjukvårdssektorn.

Därutöver bör Region Stockholm även fortsatt att uppmuntra innovationsarbetet genom exempelvis centrala styrmedel som innovationsfonden. Dessutom vill vi att regionen på sikt undersöker andra finansieringsmöjligheter inom området och att i samband med budget 2021 särskilt avsätter ekonomiska resurser för innovation inom Region Stockholms verksamheter. Detta för att vissa verksamheter inom regionen går med sparkrav som undantrycker särskild finansiering av innovativt tänkande och satsande.

Slutligen vill vi förtydliga att vi särskilt önskar främja innovationer inom sjukvården och samtidigt påpeka att innovationer inte enbart behöver vara digitala. Innovativa arbetssätt och vårdprocesser, som bygger på personalens kunskap och erfarenheter, är oerhört viktiga för att effektivisera och utveckla vården och i högre utsträckning göra arbetsplatsen produktiv och mer funktionell.

Sverigedemokraterna föreslår regionstyrelsen besluta

att föreslå regionfullmäktige att i samband med budget 2021 särskilt avsätta innovationsmedel för Region Stockholms verksamheter.

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Maria Schönnings

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-02-07

RS 2019-0672

Regionstyrelsen

Innovationsstrategi för Region Stockholm

Ärendebeskrivning
I ärendet föreslås en ny innovationsstrategi för Region Stockholm.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Innovationsstrategi för Region Stockholm
Remissredogörelse Innovationsstrategi för Region Stockholm

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Innovationsstrategi för Region Stockholm fastställs och Strategi för innovation, LS 2015-0833, upphör därmed att gälla.

2. Regiondirektören uppdras att utarbeta anvisningar för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Regionledningskontoret har utarbetat ett förslag till ny innovationsstrategi för Region Stockholm som ersätter tidigare strategi för innovation, LS 2015-0833. Den föreslagna Innovationsstrategi för Region Stockholm syftar till att stärka innovationsförmågan i Region Stockholms verksamheter så att nya lösningar används, sprids och integreras långsiktigt. Invånaren, patienten, närstående, resenären och besökaren är utgångspunkten i strävan att utveckla Region Stockholms verksamhet på kort och lång sikt. Innovationsarbetet ska ses som en naturlig del i ordinarie arbetet.

Bakgrund
Samhällsutmaningar, så som medicinska framsteg, urbanisering, klimatförändringar, begränsade resurser, arbetskraftsbrist och en växande och åldrande befolkning ställer stora krav på Region Stockholms förändringsförmåga. Verksamheterna inom Region Stockholm behöver ha en hög innovationsförmåga för att även framgent leverera välfärdstjänster till länets befolkning.

Inom Region Stockholms verksamheter finns en lång och framgångsrik tradition av att bedriva innovationsarbete inom nämnder och bolag. Detta har skapat stora mervärden och när den första koncernövergripande innovationsstrategin togs fram 2016 var syftet att innovationsarbetet skulle bli mer sammanhållet och samordnat (LS 2015-0833). Den strategi för innovation som nu föreslås bygger på lärdomar från det innovationsarbete som bedrivits under perioden 2016-2019.

Den 23 oktober 2019 skickade Region Stockholm ut förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm på remiss. Remisstiden sträckte sig till den 20 december 2019. Region Stockholm skickade sin remiss till 36 remissinstanser.

Totalt inkom 23 yttranden över förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm:

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden
2. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
3. Kulturnämnden
4. Karolinska Universitetssjukhuset
5. Södersjukhuset AB
6. S:t Eriks ögonsjukhus
7. Södertälje sjukhus
8. Locum AB
9. Trafiknämnden
10. Tillväxt- och regionplanenämnden
11. Fastighets- och servicenämnden
12. Patientnämnden
13. Karolinska Institutet
14. Kungliga Tekniska högskolan
15. Stockholms Läkarförening
16. Läkemedelsindustriföreningen
17. Swedish Medtech

18. Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund - Stockholms och Gotlands län
19. Vårdförbundet Stockholms län
20. Vision Stockholms län
21. Storsthlm
22. Stockholms stad
23. Stockholm Science City

Överväganden
Den föreslagna Innovationsstrategi för Region Stockholm ska bidra till att Region Stockholms vision ”En attraktiv, hållbar och växande Stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut” förverkligas.

Den föreslagna målsättningen för Region Stockholms innovationsarbete är att innovation ska vara ett självklart verktyg för att kontinuerligt utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten i Region Stockholms nämnder och bolag. Region Stockholm ska aktivt initiera partnerskap med externa aktörer när detta kan leda till nytta för befolkning, besökare, patient eller resenär. Region Stockholm ska ses som förstahandsval när externa parter söker innovationssamarbeten för att få tillgång till lämpliga testbäddar.

Förslaget innebär att Region Stockholms verksamheter får förstärkta möjligheter att vidareutveckla innovationsarbetet utifrån invånarens, patienters, närstående, resenärers och besökares behov. En viktig utgångspunkt i förslaget är att innovationsarbetet ska vara en naturlig del av kärnuppdraget med ett centralt stöd till det arbete som bedrivs lokalt. Förslaget betonar också vikten av verksamheternas medverkan i Region Stockholms innovationsorganisation som utgörs av de lokala innovationsorganisationerna och en central innovationsfunktion vilket skapar en sammanhållen struktur.

Vidare syftar förslaget till att ytterligare professionalisera innovationsarbetet i Region Stockholm genom att utöver externa bidrag tillvarata och stimulera innovationer från medarbetare och användare inom samtliga kärnverksamheter.

Innovationsarbetet ska stödja något av de fyra perspektiv som även gäller enligt digitaliseringsstrategin (dnr 2019-0669, beslutad i budget 2020). Perspektivens förklaringar är anpassade utifrån vilka nyttor innovation ska bidra till och beskrivs nedan.

Nya tjänster som underlättar vardagen
Innovationer som införs i Region Stockholm ska fokusera på att skapa nytta för invånare, patient, närstående, resenär och besökare.

Höjd kvalitet i offentlig service
Innovation bidrar till ökad kvalitet i Region Stockholms verksamheter och ökar säkerheten i leveransen av offentliga tjänster och varor.

En ökad effektivitet i produktionen av tjänster
Genom innovationer skapas en mer resurseffektiv verksamhet med smartare processer där arbetsuppgifter utvecklas, automatiseras, effektiviseras eller ersätts.

Ökad förmåga till insikter, analys och kunskapsbildning
Delning, hantering och analys av stora mängder data möjliggör innovation vilket leder till insikter som inte tidigare varit möjliga som stöd i vardagens beslut, verksamhetsutveckling och forskning.

Följande strategiska inriktningar ska bidra till att uppnå innovationsmålet:

1. Integrerad innovation
2. Internt utvecklingsarbete
3. Testmiljöer
4. Innovation och inköp

Det systematiska innovationsarbetet ska vara integrerat i den ordinarie verksamhetsstyrningen.

Enligt förslaget ska medarbetare kompetensutvecklas och få löpande information om de möjligheter som innovation innebär för att höja innovationsförmågan och innovationsmognaden. Detta arbete bedrivs bland annat i samarbete med universitet och högskolor.

Användarens behov är utgångspunkten för Region Stockholms verksamheter och därför föreslås att nämnder och bolag ska arbeta proaktivt med metoder för att identifiera behov, insikter och idéer från invånare, patienter, närstående, resenärer och besökare.

I den föreslagna Innovationsstrategi för Region Stockholm anges att anställda ska uppmuntras att tänka kreativt och bidra till utvecklingen av Region Stockholm till nytta för regionens utveckling i stort. Innovationer som skapas inom ramen för anställningsförhållandet i Region Stockholm kan utgöra s.k. immateriella rättigheter, som patent, upphovsrätt och mönsterrätt. Bedömningen av vilken immaterialrätt Region Stockholm kan erhålla i egenskap av arbetsgivare måste bedömas i varje enskilt fall. Immateriella tillgångar som skapas inom ramen för anställningen och som Region Stockholm erhåller en nyttjanderätt eller äganderätt till bör komma Region Stockholm till nytta. Tillämpningarna av regelverket kring immateriella rättigheter ska vara tydliga, transparenta och ska förmedlas till samtliga anställda samt till externa intressenter vid behov. Regiondirektören uppdras därför att utarbeta anvisningar för hantering av immateriella rättigheter inom Region Stockholm.

Samverkan med invånare, medarbetare, forskare, entreprenörer och andra aktörer som vill samverka med Region Stockholm är en viktig del av Region Stockholms innovationsförmåga och förslaget innebär därför att Region Stockholms innovationsorganisation ska stötta samverkan.

Förslaget lyfter innovationspartnerskap som en prioriterad samverkansform som skapar möjligheter till samarbeten med tydliga roller med externa aktörer.

Region Stockholm föreslås samverka med externa aktörer genom att erbjuda högkvalitativa test- och demonstrationsmiljöer när det finns en tydlig verksamhets- och användarnytta. Dessa testmiljöer ska även vara tillgängliga för medarbetares innovationer. Genom att pröva olika idéer i en försöksverksamhet erhålls värdefull information inför beslut om ett permanent införande; för att vidareutveckla innovationer och stimulera regional tillväxt. Ersättnings- och finansieringsmodeller kan behöva utvecklas när nya lösningar ska införas.

I förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm ska nämnder och bolag i högre utsträckning stimulera innovation i sin roll som inköpare och beställare. Genom innovationsvänlig upphandling ska Region Stockholm bidra till att nyskapande lösningar tas fram. Möjligheten att stimulera innovation i samband med upphandling ska alltid undersökas och avtal och ersättningsmodeller med tjänsteleverantörer ska i möjligaste mån vara innovationsdrivande.

En grundprincip i förslaget är att varje nämnd och bolag ansvarar och avsätter medel för det innovationsstöd som verksamheten behöver. I samband med framtagandet av budget- och verksamhetsplan ska utrymme för förvaltning av innovationsprojekt budgeteras inom respektive nämnd och bolag. Denna hantering ska ske inom ramen för Region Stockholms budgetprocess. Region Stockholm ska vid behov skapa långsiktiga förutsättningar för specifika strategiska innovationssatsningar som främjar nya lösningar på stora strukturella utmaningar. Extern finansiering ska användas för att finansiera innovationsarbete inom ramen för gällande rätt.

Innovationsarbetet föreslås beakta såväl hållbar utveckling som tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Med anledning av de yttranden som inkommit under remissbehandlingen vill regionledningskontoret framhålla följande.
Huvuddelen av de synpunkter som remissinstanserna framförde berör hur Innovationsstrategi för Region Stockholm ska implementeras. En utförlig remissredogörelse återfinns i bilaga 1.

I det reviderade förslaget till Innovationsstrategi för Region Stockholm har följande ändringar gjorts utifrån inkomna yttranden:

1. I det reviderade förslaget till innovationsstrategi för Region Stockholm finns förtydliganden om strategins genomförande.

2. Regionledningskontoret delar remissinstansernas syn på att även innovationer som inte är digitala är av stor betydelse för Region Stockholms verksamheter. Den skrivning som betonar digitala innovationer utgår därför.

3. Regionledningskontoret delar verksamheternas syn på att införandet av titeln certifierad innovationsledare är en alltför reglerad tjänstebeskrivning. Skrivningen utgår därför.

4. Regionledningskontoret anser att tydliga principer för hantering av immateriella rättigheter är en grundförutsättning för ett framgångsrikt innovationsarbete. Det reviderade förslaget till Innovationsstrategi för Region Stockholm finns därför en mer utförlig beskrivning och i ärendet föreslås regiondirektören uppdras att utarbeta principer om hantering av immateriella rättigheter.

5. Regionledningskontoret anser att det är viktigt att utarbeta innovativa lösningar i gränssnittet mellan kommun och region. Detta arbete ska bedrivas inom redan etablerade arenor för samverkan.

6. Regionledningskontoret delar synen på att innovationsarbetet ska resultera i tillgängliga lösningar och har därför kompletterat förslag till Innovationsstrategi med skrivningar som ska främja ett inkluderade förhållningssätt.

Ekonomiska konsekvenser
Ett beslut i enlighet med förslaget innebär förbättrade möjligheter för Region Stockholms förvaltningar och bolag att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten genom en förstärkt innovationskompetens. Strategiska innovationssatsningar sker inom ramen för Region Stockholms ordinarie budgetprocess.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Jan Andersson
Forsknings- och
innovationsdirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontoret FoUUI-avdelning
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Kulturnämnden
Karolinska Universitetssjukhuset
Södersjukhuset AB
S:t Eriks ögonsjukhus
Södertälje sjukhus
Locum AB
Trafiknämnden
Tillväxt- och regionplanenämnden
Fastighets- och servicenämnden
Patientnämnden
Karolinska Institutet

Kungliga Tekniska högskolan
Stockholms Läkarförening
Läkemedelsindustriföreningen
Swedish Medtech
Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län
Vårdförbundet Stockholms län
Vision Stockholms län
Storsthlm
Stockholms stad
Stockholm Science City

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-02-07

Diarienummer
RS 2019-0672

Innovationsstrategi för Region Stockholm

Innovationsförmåga till nytta för ett hållbart samhälle

Gäller för samtliga nämnder och bolag i Region Stockholm

Innehållsförteckning

1. Inledning 3
2. Syfte 3
3. Tillämpning 3
4. Strategi för innovation 3
4.1 Fyra perspektiv för innovationsarbetet 4
4.2 Integrerad innovation 4
4.3 Internt utvecklingsarbete 5
4.4 Testmiljöer 5
4.5 Innovation och inköp 6
5. Genomförande 6
6. Realisering av strategin 7
6.1 Finansiering 7
6.2 Hållbar utveckling och tillgänglighet 7

1. Inledning

I offentlig verksamhet handlar innovation ofta om nya tjänster eller nya sätt att erbjuda tjänster, men även om att utveckla organisatoriska lösningar som effektiviserar hur de offentliga aktörerna utför sina uppdrag.

Forskning som leder till kunskap och insikter kan leda till innovation. Innovation kan också uppstå genom omvärldsbevakning och genom att utveckla verksamheten för att bättre tillgodose invånarnas behov. Innovation är ett strategiskt verktyg för nyskapande av tjänster, processer, arbetssätt samt produkter. Värdet uppstår i tillämpningen och nyttiggörandet av en idé som kan anta många former – ekonomiska, sociala, funktionella eller miljömässiga.

Innovationsstrategin bidrar till att nå Region Stockholms övergripande vision *”En attraktiv, hållbar och växande Stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut”.*

2. Syfte

Region Stockholms innovationsstrategi syftar till att stärka innovationsförmågan i samtliga verksamheter som ägs av eller utförs med finansiering från Region Stockholm så att nya lösningar används, sprids och integreras långsiktigt. Invånaren, patienten, närstående, resenären och besökaren är utgångspunkten i strävan att utveckla Region Stockholms verksamhet på kort och lång sikt.

En kultur som bejakar medarbetarnas ideer och vilja till förändring möjliggör innovation. Syftet är att strategin ska bidra till att innovationsarbetet genomförs med mindre stuprörstänk och med tydliga förutsättningar för innovationsupphandling, hantering av immaterialla rättigheter och samverkan med externa parter.

3. Tillämpning

Innovationsstrategin ska tillämpas av alla nämnder och bolag i Region Stockholm.

4. Strategi för innovation

Region Stockholm arbetar för regional tillväxt och utveckling i länet och ska bidra till att skapa förutsättningar för att Stockholmsregionen förblir en ledande, innovativ och hållbar tillväxtmotor för hela Sverige. Målsättningen är att bli världens mest innovationsdrivna region år 2025.

Region Stockholm ska aktivt initiera partnerskap med externa aktörer när detta kan leda till nytta för invånare, patient, närstående resenär och besökare. Region Stockholm ska ses som förstahandsval när externa parter söker samarbeten för att få

tillgång till lämpliga testbäddar. Det ska finnas tydliga processer och kontaktvägar som underlättar för externa aktörer som vill söka samarbete med Region Stockholm.

En hög grad av samarbete mellan nämnder och bolag är en förutsättning för att skapa ett systematiskt och resurseffektivt innovationsarbete inom Region Stockholm. Verksamheternas lokala ansvar för innovationsarbetet utgör grunden och stöttas av en central funktion. För tydlig och enkel samverkan med externa parter finns behov av förutsebarhet och ramar. Samverkan bör regleras i avtal och ska i övrigt följa gällande rätt.

4.1 Fyra perspektiv för innovationsarbetet

Fyra perspektiv ska gälla för den innovation som genomförs i Region Stockholm:

Nya tjänster som underlättar vardagen
Innovationsarbetet som införs i Region Stockholm ska fokusera på att skapa nytta i vardagen för invånare, patient, närstående, resenär och besökare.

Höjd kvalitet i offentlig service
Innovation bidrar till ökad kvalitet i Region Stockholms verksamheter samt till att öka säkerheten i leveransen av offentliga tjänster och varor.

En ökad effektivitet i produktionen av tjänster
Genom innovationer skapas en mer resurseffektiv verksamhet med smartare processer där arbetsuppgifter utvecklas, automatiseras, effektiviseras eller ersätts.

Ökad förmåga till insikter, analys och kunskapsbildning
Genom innovation möjliggörs delning, hantering och analys av stora mängder data och information vilket leder till insikter som inte tidigare varit möjliga samt till stöd i vardagens beslut, verksamhetsutveckling och forskning. Vilket i sin tur ligger till grund för nya innovationer.

Samtliga verksamheter ansvarar för att bedriva utveckling med fokus på innovation som skapar nytta.

4.2 Integrerad innovation

- Varje nämnd och bolag ansvarar för att bedriva utveckling med hjälp av innovation inom sina uppdrag. Det krävs ett aktivt ledarskap för att skapa en kultur där medarbetarna stimuleras att bidra till förändring och innovation.
- Innovationsarbetet ska präglas av viljan att pröva nya sätta att tänka och agera, samt av långsiktighet och öppenhet i arbetet.
- Det systematiska innovationsarbetet ska vara integrerat i den ordinarie verksamhetsstyrningen.

- Verksamheterna ska avsätta egna resurser för att aktivt stödja utveckling, innovation och förnyelse som bidrar till en högkvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet med hög servicenivå samt en god arbetsmiljö.
- Region Stockholm ska bidra till att nya tekniker används som verktyg för att kvalitetssäkra och effektivisera Region Stockholms verksamheter.
- I Region Stockholms nämndar och bolag ska innovation vara ett självklart verktyg för att utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten.
- Nämnder och bolag ska sträva efter att ge medarbetarna förutsättningar att förstå och förhålla sig till möjligheterna att använda innovation som ett strategiskt verktyg för att förbättra verksamheten.
- Medarbetare kompetensutvecklas och får löpande information om de möjligheter som innovation innebär för att höja innovationsförmågan och innovationsmognaden. Detta arbete bedrivs bland annat i samarbete med universitet och högskolor.

4.3 Internt utvecklingsarbete

- Region Stockholm uppmuntrar anställda att tänka kreativt och bidra till utvecklingen av Region Stockholm vilket är till nytta för invånarna och regionens utveckling i stort.
- Innovationer som skapas inom ramen för anställningsförhållandet i Region Stockholm kan utgöra s.k. immateriella rättigheter, som patent, upphovsrätt och mönsterrätt. Bedömningen av vilken immaterialrätt Region Stockholm kan erhålla i egenskap av arbetsgivare måste bedömas i varje enskilt fall.
- Immateriella tillgångar som skapas inom ramen för anställningen och som Region Stockholm enligt gällande rätt erhåller en nyttjanderätt eller äganderätt till bör komma Region Stockholm till nytta.
- Tillämpningarna av regelverket kring immateriella rättigheter ska vara tydliga, transparenta och ska förmedlas till samtliga anställda samt vid behov till externa intressenter.
- Genom att utlysa medel ur innovationsfonden erbjuds medarbetare möjligheter att lämna förslag och idéer för att utveckla, testa, utvärdera och införa nya innovativa produkter, tjänster och metoder.
- Region Stockholm arbetar proaktivt med metoder för att identifiera behov, insikter och idéer från invånare, patienter, närstående, resenärer och besökare.
- Förbättringsförslag som inkommer från patienter, närstående, resenärer och befolkning ska användas i Region Stockholms innovationsarbete.

4.4 Testmiljöer

- Region Stockholm ska samverka med externa aktörer genom att erbjuda högkvalitativa test- och demonstrationsmiljöer när det finns en tydlig verksamhets- och användarnytta. Dessa testmiljöer ska även vara tillgängliga för medarbetares innovationer.

- Genom att pröva olika idéer i en försöksverksamhet erhålls värdefull information inför beslut om ett permanent införande; för att vidareutveckla innovationer och stimulera regional tillväxt.
- Ersättnings- och finansieringsmodeller kan behöva utvecklas när nya lösningar ska införas.

4.5 Innovation och inköp

- Genom innovationsvänlig upphandling ska Region Stockholm bidra till att nyskapande lösningar tas fram. Möjligheten att stimulera innovation i samband med upphandling ska systematiskt undersökas.
- Avtal och ersättningsmodeller med tjänsteleverantörer ska i möjligaste mån vara innovationsdrivande.
- Innovationspartnerskap är en prioriterad samverkansform som skapar möjligheter till samarbeten med tydliga roller med externa aktörer. Denna samverkansform är särskilt lämplig vid stora, långsiktiga innovationsprojekt.

5. Genomförande

Innovation är ett verksamhetsansvar. Grundprincipen är att varje nämnd och bolag ansvarar för det innovationsarbete som behövs för att verksamheten ska uppnå sina verksamhetsmål. Om ett projekt berör flera verksamheter, placeras projekt i den verksamhet där det, utifrån resurser och kompetens, bedöms att projektet har störst möjlighet att kunna genomföras.

- Samtliga verksamheter ingår i Region Stockholms innovationsorganisation, som leds i linjen.
- Regionledningskontoret ansvarar för att samordna, koordinera och följa upp innovationsarbetet i Region Stockholms nämnder och bolag med syftet att stärka Region Stockholms innovationsförmåga.
- Regionledningskontoret är sammankallande för en samordninsgrupp för innovation bestående av representanter från nämnder och bolag samt vid behov specilister inom berört område. Regiondirektören är ordförande för samordningsgruppen.
- Samordningsgruppen för innovation bereder och tar fram förslag till beslut om gemensamma strategiska satsningar inom innovationsområdet. I samordningen beaktar samordningsgruppen för innovation behov av avstämning med bland annat rådet för forskning, utveckling och utbildning i Region Stockholm (FoUU-rådet). Förslagen presenteras i Region Stockholms koncernledning för synpunkter och beslutas därefter i Regionstyrelsens Innovations- och utvecklingsutskott.
- Utifrån behov av kompetens från Region Stockholms olika verksamhetsområden utser berörda nämnder och bolag representanter till samordningsgruppen för innovation.
- Regionledningskontoret ska tydliggöra och förenkla kontaktvägar för externa aktörer i innovationsfrågor.

- Innovationsstrategin följer Region Stockholms modell för styrning, ledning och uppföljning och ska följas upp som en del i Region Stockholms årliga bokslut där resultaten presenteras.

6. Realisering av strategin

6.1 Finansiering

Grundprincipen är att varje nämnd och bolag ansvarar och avsätter medel för det innovationsstöd som verksamheten behöver. I samband med framtagandet av budget- och verksamhetsplan ska utrymme för nämnd av innovationsprojekt budgeteras inom respektive nämnd och bolag. Denna hantering ska ske inom ramen för Region Stockholms budgetprocess. Region Stockholm ska vid behov skapa långsiktiga förutsättningar för specifika strategiska innovationssatsningar som främjar nya lösningar på stora strukturella utmaningar.

Samordningsgruppen för innovation bereder förslag till gemensamma strategiska satsningar inom innovationsområdet, exempelvis förstudier inför ansökningar från fonder, EU samt statliga innovationsmedel, implementering av nya teknologier och utveckling av principer för att hantera immateriella rättigheter.

Regionledningskontorets arbete finansieras inom befintlig budget.

Extern finansiering kan användas för att finansiera innovationsarbete och ska ske inom ramen för gällande lagstiftning.

6.2 Hållbar utveckling och tillgänglighet

I Region Stockholms innovationsarbete ska såväl hållbar utveckling som tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning beaktas. Innovationsarbetet ska bedrivas ansvarsfullt med hänsyn taget till etik och integritet för den enskilda.

Regionledningskontoret
FoUI

PM
2020-01-12

Remissredogörelse för förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm

Innehåll

Remissredogörelse för förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm 1

1. Inledning 4

Inkomna yttranden 4

2. Generella synpunkter på förslag till innovationsstrategi för Region Stockholm 5

3. Synpunkter på enskilda avsnitt i förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm 5

3.1 Synpunkter på avsnitt 1.1 Inledning 5

3.2 Synpunkter på avsnitt 1.2 Strategiska inriktningar för innovation ..6

3.3 Synpunkter på avsnitt 1.3 Organisering, ansvar och arbetssätt 13

3.4 Synpunkter på avsnitt 1.4.1 Finansiering 14

1. Inledning

Den 23 oktober 2019 skickade Region Stockholm ut förslag till innovationsstrategi för Region Stockholm på remiss, se bilaga 1. Remisstiden sträckte sig till den 20 december 2019.

Regionledningskontoret har sammanställt och kommenterat inkomna yttranden nedan.

Inkomna yttranden

Region Stockholm skickade sin remiss till 36 remissinstanser. Totalt inkom 23 yttranden över förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm:

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden
2. Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
3. Kulturnämnden
4. Karolinska Universitetssjukhuset
5. Södersjukhuset AB
6. S:t Eriks ögonsjukhus
7. Södertälje sjukhus
8. Locum AB
9. Trafiknämnden
10. Tillväxt- och regionplanenämnden
11. Fastighets- och servicenämnden
12. Patientnämnden
13. Karolinska Institutet
14. Kungliga Tekniska högskolan
15. Stockholms Läkarförening
16. Läkemedelsindustriföreningen
17. Swedish Medtech
18. Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund - Stockholms och Gotlands län
19. Vårdförbundet Stockholms län
20. Vision Stockholms län
21. Storsthlm
22. Stockholms stad
23. Stockholm Science City

Samtliga inkomna yttranden återfinns i bilaga 2.

2. Generella synpunkter på förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm

Den generella bild som framträder av inkomna yttranden är att remissinstanserna är positiva till förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm. Flera remissinstanser för fram att de vill bedriva ett aktivt innovationsarbete i samverkan.

Förslag till innovationsstrategi för Region Stockholm anses av flera remissinstanser förtydliga nämnders och bolags ansvar att arbeta med innovationsfrågor.

Stockholm Science City efterlyser en beskrivning av hur strategin ska genomföras; ett förtydligande om samverkan med universiteten som myndighet är betydelsefullt, inte enbart med den enskilda forskaren samt hur Region Stockholms satsning på hälsodata kommer in i innovationsstrategin. I yttrandet betonas vikten av kunskap om stora globala företags och små och medelstora företags skilda förutsättningar. Olika typer av företag bidrar på helt skilda sätt till innovationsarbetet. Denna bild delas av Karolinska Institutet. Vidare undrar Stockholm Science City varför den politiskt prioriterade frågan om att öka antalet kliniska prövningar inte finns beskriven. Hur Region Stockholm säkerställer att innovationer som inte har sitt ursprung i Region Stockholm införs borde ha beskrivits.

Regionledningskontorets kommentar:
I det reviderade förslaget till innovationsstrategi för Region Stockholm finns förtydliganden om strategins genomförande. Innovationssamverkan bedrivs inom ramen för Region Stockholms akademiska samarbeten. Region Stockholms arbete med att öka antalet kliniska prövningar hanteras inom ramen för Region Stockholms FoU-strategi.

3. Synpunkter på enskilda avsnitt i förslag till innovationsstrategi för Region Stockholm

3.1 Synpunkter på avsnitt 1.1 Inledning

Stockholms Science City anför att det i förslag till innovationsstrategi för Region Stockholm saknas nulägesbeskrivning av var Region Stockholm idag befinner sig i sitt innovationsarbete och efterfrågar även en målbild samt indikatorer för strategiarbetet.

3.2 Synpunkter på avsnitt 1.2 Strategiska inriktningar för innovation

Locum efterlyser i sitt yttrande ett förtydligande av hur ett gemensamt innovationsarbete i Region Stockholm ska realiseras och finansieras.

Locum framhåller chefernas betydelse i innovationsarbetet och att det behövs ett systematiskt arbetssätt för att skapa en innovationskultur. Vidare lyfter Locum fram vikten av en kultur som präglas av tillit och öppenhet där medarbetarna ges möjlighet att ta sitt ansvar och får bidra till bolagets och regionens utveckling.

Locum, Södersjukhuset, Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län och Stockholms läkarförening anser att innovationsutveckling handlar mer än om digitala teknologier, och vill därför förtydliga att innovationsutveckling också bör avse tjänsteinnovationer. Erfarenheter från Södertälje sjukhus innovationsarbete visar att processinnovation är minst lika viktig som teknikinnovation. Man föreslår därför att skrivningen om att innovationsarbetet ska fokusera på digitala teknologier utgår.

Locum ser en fara med formuleringen ”Nämnder och bolagsstyrelser ska systematiskt identifiera hinder och faktorer som försvårar.”. Utan att konkretisera ses det som en alltför negativ tolkning. Locum betonar att de ser det som mer framgångsrikt att etablera en kultur som snarare stimulerar och möjliggör.

Locum poängterar en potentiell risk med att certifiering låser fast arbetet vid en specifik metod.

Locum välkomnar att det finns färdiga tillvägagångssätt och verktyg innan förvaltning och bolag påbörjar sitt innovationsarbete, speciellt kring hantering av immateriella rättigheter och patent.

Storsthlm påpekar att systematiskt identifiera hinder och försvårande faktorer är centralt och bör ske i samverkan med kommunerna där beröringspunkter finns. Storstockholm anser att det särskilt bör tydliggöras hur denna samverkan ska ske i relation till kommunerna. Ett stort antal samverkansformer finns etablerade och dessa bör få sitt sammanhang i innovationssystemet.

Södertälje sjukhus efterlyser förtydliganden om hur förvaltningar och bolag som i nuläget har särskilda innovationsuppdrag påverkas av att

verksamheten enligt förslaget ska avsätta egna resurser för att aktivt stödja utveckling, innovation och förnyelse.

Södertälje sjukhus anser vidare förtydliganden om vad som avses med att innovationsarbetet ägs och drivs lokalt, med centralt stöd. I yttrandet konstateras att ett sektoröverskridande innovationsarbete kan främja innovation, men att mål, syfte och former för denna samverkan behöver tydliggöras.

Hälso-och sjukvårdsnämnden uppmärksammar i sitt yttrande att förslag till innovationsstrategi fokuserar på strukturer och förutsättningar för de tidiga faserna i innovationsprocessen. I forskning om innovativa organisationer omnämns olika faktorer för att organisationer ska gynna innovation. Det kan till exempel vara att det är ett tillåtande klimat och nämnden skulle därför önska något mer utvecklad beskrivning om vad som kännetecknar innovationsvänliga organisationer. Kanske kan detta också framförallt utvecklas tydligare i det sammanhållande arbete som Region Stockholm Innovation bedriver.

Karolinska Universitetssjukhuset önskar att Region Stockholm även utarbetar separata innovationsstrategier för de underliggande kärnverksamheterna. Innovationsarbetet behöver inkludera hur förutsättningar skapas för vårdgivare att accelerera implementeringen av forskningsresultat som kan leda till bättre och mer effektiva behandlingar.

Karolinska Universitetssjukhuset efterfrågar att innovationsstrategin tydligare skapar förutsättningar för en sammanhållen och sömlös vård, inkluderande både regional och kommunal vård inom offentlig och privat sektor, samt betonar vikten av prevention för att avlasta regionen och berörda kommuner inom vård, skola och omsorg.

Karolinska Universitetssjukhuset föreslår att skrivningen om digitala teknologier utvecklas och förtydligas med målet att skapa gemensamma arkitekturer och plattformar för att t ex förädla forskningsresultat och hälso- och medborgardata till innovation och accelerera införandet av AI och automation i Region Stockholms verksamheter. En särskild satsning bör göras i Stockholm för att bli ledande på AI inom vården. Samtidigt bör inte fokuset på digitala strategier hindra innovation som möjliggör transformation tex genom t ex nya arbetssätt och processer, men som inte nödvändigtvis innefattar digitala verktyg.

Stockholms universitet delar bilden av att innovationsutvecklingen ska fokusera på digitala teknologier men vill framhålla att för att digitaliseringens potential ska uppnås fullt ut är det centralt att man först identifierar de specifika problem som digitaliseringen avser att åtgärda. Vidare behövs även andra typer av innovationer som tjänster, processer, organisationsförändringar.

Södersjukhuset framför synpunkten att strategin skulle kunna betona ett mer aktivt förhållningssätt från innovationsverksamheters sida för att möta de behov som patienter och anställda ger uttryck för, samt lyfta fram nyttan för verksamheternas utveckling.

Stockholms läkarförening anför att principen att verksamheterna ska avsätta resurser inom befintlig budget inte är realistisk.

Vårdförbundet anser att nämnder och bolag i första hand bör fokusera på förutsättningarna för innovation genom att identifiera möjligheter och underlättande faktorer i stället för att söka hinder och försvårande faktorer.

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län efterfrågar en tydlig definition alternativt exempel på vad som menas med hinder och faktorer och att utgångspunkten är att det ska vara tillgängligt för alla oavsett. För meningen ”Nämnder och bolag ska ha processer som underlättar implementering, spridning och användning av innovationer” föreslås tillägget: samt ha kunskap om användbarhet oavsett funktionsförmåga hos användaren.

Kungliga Tekniska högskolan (KTH) önskar ett förtydligande om att Region Stockholms nämnder och bolag aktivt ska samverka med universitet och högskolor i regionen i det regionala ekosystemet för innovation. I övrigt så välkomnar KTH en systematisk approach med fokus att identifiera och undanröja hinder samt att det sker en breddning av det lokala stödet till samtliga kärnverksamheter inom regionen.

Kulturnämnden anser att det är mycket positivt att Region Stockholms innovationssystem utvecklas till att innefatta samtliga kärnverksamheter. Det är i den utvecklingen viktigt att det centrala stödet arbetar proaktivt även utanför vårdområdet och i närkontakt med det lokala innovationsarbetet. Vidare är det positivt med förslaget kring ett innovationsråd med bred representation av chefer från de olika förvaltningarna och verksamheterna. Nämnden anser att det även kan utarbetas strukturer för möten mellan medarbetare i regionens olika

kärnverksamheter för att uppmuntra till tvärsektoriella innovationsprocesser.

För att minska gapet mellan forskning och innovation vill Södertälje sjukhus att akademin ska vara representerad i Innovationsrådet.

Karolinska Universitetssjukhuset kommenterar att det är bra att understryka behovet av ett sammanhållet innovationssystem och medborgarcentrerad innovation med målet att nå samtliga medborgare och aktörer inom Region Stockholm. Det är av vikt att färdigställa hanteringen av Region Stockholms anställdas uppfinningar samt policys kring Regions Stockholms nämnders hantering av IP och royalty för att skapa transparens mot anställda och samarbetspartners inom industrin och akademin.

Karolinska Universitetssjukhuset anför att om Innovationsrådet underställs FoUUI-rådet så bör förutsättningar skapas för samverkan och gemensam styrning med regionens porföljkontor och IT/digitaliseringsarbete som behöver gå hand i hand med innovationsarbetet.

Karolinska Institutet kommenterar att ansatsen i den strategiska inriktningen är utmärkt då den tydliggör det lokala ansvaret med en central funktion som kompletterar. Däremot är det otydligt hur de olika nivåerna samspelar med varandra och hur innovationsarbetet ska prioriteras och resurssättas i förhållande till andra behov. Likaså är det otydligt vilka möjligheter till styrning som finns från den centrala funktionen, något som kan vara viktigt för att öka takten i innovationsarbetet.

Stockholms universitet önskar ett tydligare beskrivning av hur samverkan mellan Region Stockholm och universitet och högskolor ska bidra till att stärka innovationsförmågan. Vad gäller kompetensutveckling ser Stockholms universitet gärna att regionens lärosäten involveras.

Södersjukhuset anför att betydelsen av styrning och ersättningssystem som främjar innovation bör framhållas starkare. System som ger personalen frihetsgrader i sitt yrkesutövande är innovationsbefrämjande medan alltför detaljreglerande styrsystem motverkar innovation.

Södersjukhuset anför att forskning och innovation hör ihop. För hälso- och sjukvårdens del är forskningsframsteg den starkaste långsiktiga förändringsfaktorn och således också den faktor som starkast driver innovation. För Södersjukhuset är ett fungerande samarbete med Karolinska Institutet en avgörande framgångsfaktor när det gäller innovation. Möjligheterna att kombinera kliniskt arbete med forskning är en viktig faktor för en innovationsvänlig miljö. För hälso- och sjukvårdens

del borde innovationsstrategin därför tydligare framhålla Karolinska Institutet som en viktigt extern samarbetspartner.

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län kommenterar att innovationsansvariga ska ha kunskap om tillgänglighet. I uppdraget ska det även ingå att samarbeta med funktionshinderorganisationerna. Vidare kommenteras att alla samarbetspartners såsom inkubatorer, stiftelser och externa aktörer måste, såsom regionen, följa universell design och regionens riktlinjer vad gäller tillgänglighet och användbarhet för alla. Ytterligare kommentar är att ansvariga på varje förvaltning och bolag ska ha kunskap om olika förutsättningar och samarbeta med funktionshinderorganisationerna i länet.

Läkemedelsindustriföreningen (LIF) anför att det verksamhetsansvar som varje nämnd och bolag föreslås få bör kompletteras med en tydligare beskrivning av hur externa föreslag om innovationsarbete kommer att hanteras, dvs någon slags gemensam mottagarmodell för externa förslag.

Södersjukhuset, Södertälje sjukhus och Stockholms universitet önskar att flera aspekter av den föreslagna rollen certifierad innovationsledare förtydligas. Södersjukhuset och Södertälje sjukhus anser att detta är en specifik verksamhetsfråga som inte bör tas upp i ett strategidokument.

Södersjukhuset betonar vikten av chefers roll för kompetensutveckling inom innovation.

Stockholms läkarförening anser det är nödvändigt och bra att förtroendevalda och medarbetare ska kompetensutvecklas. Det finns dock otydligheter om hur detta ska genomföras.

KTH påpekar att Innovationsfonden skulle kunna effektiviseras genom en förenklad tilldelning samt att fonden borde öppnas upp för användardrivna innovationer som kommer från externa aktörer.

Storsthlm kommenterar att en tydlig väg in för forskare, innovatörer och företag är en viktig ambition. Den vägen kan utvecklas så att den även kan leda till kommunal verksamhet på ett samlat sätt genom Storstockholm. De etablerade samverkansformerna mellan Region Stockholm och länets kommuner bör i högsta möjliga utsträckning nyttjas för samverkan med avseende på innovationsarbete, detta särskilt med tanke på strategins tydliga tyngdpunkt på verksamhetsnära innovationsarbete.

Kulturnämnden välkomnar förslaget att Innovationsfonden ska finansiera projekt inom Region Stockholms samtliga kärnverksamheter. Det är viktigt att principer för immateriella rättigheter blir tydligare än idag för att underlätta och förtydliga för medarbetare vad som gäller vid innovationsarbete som initieras inom verksamheterna.

Stockholms universitet anser att det behöver klargöras hur det praktiskt skulle gå till när förbättringsförslag från patienter, anhöriga, resenärer och invånare ska kopplas till utvecklings- och innovationsarbetet.

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län framhåller betydelsen av samråd med funktionshinderrörelsen för ett proaktivt innovationsarbete som utgår från behov, insikter och idéer från patienter, anhöriga, resenärer och invånare.

Stockholms läkarförening ställer sig bakom viljeinriktningen att alla medarbetare ges tid och mandat att medverka i innovationsarbetet men ifrågasätter i vilken utsträckning detta är realistiskt givet situationen i hälso- och sjukvården. Vidare anser Stockholms läkarförening att även medarbetares behov, insikter och idéer ska tas tillvara då de sitter på djup kunskap om hur system kan förbättras och effektiviseras.

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län föreslår att funktionshinderorganisationerna ska vara en målgrupp för innovationsarbetet.

KTH välkomnar tydliga ingångar samt tillgängliggörande av högkvalitativa test – och demonstrationsmiljöer, samt att det är av stor vikt att Region Stockholm arbetar aktivt med att skapa innovationsvänlig upphandling för att öka möjligheter för små och medelstora bolag att samverka.

Kulturnämnden anser också att det är ett bra förslag att skapa test- och demonstrationsmiljöer och att gränssnittet mellan de olika förvaltningarna och sektorerna är viktigt.

Stockholms Universitet önskar förtydliganden om forskningssamverkan inom innovationsområdet.

Karolinska Universitetssjukhuset ställer sig positivt till att Region Stockholm ska erbjuda testmiljöer för företag och externa aktörer att utvärdera och validera i verksamheternas vardag. Men det är även viktigt att understryka behovet av ett innovationssystem där Region Stockholms

verksamheter är proaktiva och driver på innovation inom strategiskt relevanta områden. Samverkan med företag och externa aktörer för att gemensamt komma med lösningar som mer holistiskt löser Regions Stockholms verksamheters stora utmaningar för eftersträvas. Ett sätt att göra detta är att tydligt utmana marknaden med innovationsvänliga upphandlingar, tex förkommersiella upphandlingar samt upphandling av innovationspartnerskap, där innovation och implementering kan konkurrensutsättas i ett steg och öppnar för anbud från strategiska allianser av aktörer.

LIF välkomnar förslag en att inrätta testmiljöer och vill särskilt lyfta fram möjligheter för regional tillväxt. Ambitionen att etablera en långsiktig verksamhet bör innefatta flexibla modeller för finansiering och en strategiskinriktning som gör testbäddsprojektskalbara och kanske också ”avknoppningsbara”. En sådan ambition kan stödjas genom innovations-strategin och därmed bidrar till regional utveckling. Genom att koppla denna strategi för innovation till strategin för inköp och upphandling kan de möjligheter som ges inom innovationsupphandling utvecklas. Inom vissa sjukdomsområden bör det finnas möjlighet att tillsammans utveckla idéer runt innovationsupphandling av läkemedel i kombination med tjänster. Kopplat till det kan avtalsutformning och ersättningsmodeller utvecklas genom ett uttalat uppdrag till det föreslagna Innovationsrådet.

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län önskar ett förtydligande vad användarnytta innebär.

Vårdförbundet anser att en innovationsvänlig och effektiv upphandling behöver ta tillvara den kunskap som finns hos chefer, medarbetare och skyddsombud ute i verksamheterna. Vårdförbundet vill att kompetensförsörjningsstrategin tydligt kopplar detta till utvärdering av såväl innovationsarbete som verksamheternas behov.

Regionledningskontorets kommentarer
Huvuddelen av de synpunkter som remissinstanserna framförde berör hur Innovationsstrategi för Region Stockholm ska implementeras. Region Stockholm ser de inkomna yttranden som ett ytterst värdefullt bidrag i utvecklingen av Region Stockholms innovationsarbete.

I det reviderade förslaget till Innovationsstrategi för Region Stockholm har följande ändringar gjorts utifrån inkomna yttranden:

1. Innovationsrådets uppdrag och sammansättning har förtydligats

2. Regionledningskontoret delar remissinstansernas syn på att även innovationer som inte är digitala är av stor betydelse för Region Stockholms verksamheter. Den skrivning som betonar digitala innovationer utgår därför.
3. Regionledningskontoret delar verksamheternas syn på att införandet av titeln certifierad innovationsledare är en alltför reglerad tjänstebeskrivning. Skrivningen utgår därför.
4. Regionledningskontoret anser att tydliga principer för hantering av immateriella rättigheter är en grundförutsättning för ett framgångsrikt innovationsarbete. Det reviderade förslaget till Innovationsstrategi för Region Stockholm finns därför en mer utförlig beskrivning och i ärendet föreslås regiondirektören uppdras att utarbeta principer om hantering av immateriella rättigheter.
5. Regionledningskontoret anser att det är viktigt att utarbeta innovativa lösningar i gränssnittet mellan kommun och region. Detta arbete ska bedrivas inom redan etablerade arenor för samverkan.
6. Regionledningskontoret delar synen på att innovationsarbetet ska resultera i tillgängliga lösningar och har därför kompletterat förslag till Innovationsstrategi med skrivningar som ska främja ett inkluderade förhållningssätt.

3.3 Synpunkter på avsnitt 1.3 Organisering, ansvar och arbetssätt

Med en ansträngd ekonomisk situation för Region Stockholm föreslår Trafiknämnden att strategin överväger vissa delar av inriktningen med hänsyn till de ekonomiska förutsättningarna för ett genomförande.

Trafiknämnden gör en riskbedömning att strategin ställer krav på nya funktioner och arbetssätt. Dessa förändringar är ibland enkla att genomföra medan andra erfordrar tid och resurser som leder till främst ekonomiska risker. Trafiknämnden anser därför att beslut om genomförande av delar av strategin behöver övervägas noggrant.

Regionledningskontorets kommentar
Regionledningskontoret anser att ett systematiskt innovationsarbete är en förutsättning för att förvaltningar och bolag ska kunna utföra sina respektive kärnuppdrag. Innovationsarbetet ska bidra till att verksamheten bedrivs på effektivast möjliga sätt.

3.4 Synpunkter på avsnitt 1.4.1 Finansiering

Karolinska Universitetssjukhuset anser att om förutsättningarna ska finnas för att driva mer radikalt och långsiktigt innovationsarbete krävs en viss riskfinansiering, utöver de strategiska innovationssatsningar som omnämns, vilket Region Stockholm bör beakta i sin budgetprocess. Strategidokumentet bör adressera behovet av en övergripande kompetensplattform för att stödja ansökningar från fonder, EU samt statliga innovationsmedel. Strategidokumentet behöver även förtydliga i vilken utsträckning Region Stockholms bolag och nämnder kan samverka med industrin och institut för att finansiera innovationsarbete inom de ramar som ställs upp av gällande lagstiftning och policys.

Södersjukhuset ser en stor utmaning i att strategin betonar att finansiering av genomförandet av innovationsstrategin är ett verksamhetsansvar med tanke på det ekonomiska läget som sjukhuset befinner sig i. Frågan har dessutom inte funnits med i den dialog som förts mellan vårdgivaren och beställaren inför 2020. Tills en sådan dialog och överenskommelse kommit till stånd är det mycket angeläget att Region Stockholm skapar både kortsiktiga och långsiktiga förutsättningar för innovationssatsningar.

Stockholms läkarförening anser att det är orimligt att verksamheter själva ska stå för kostnaderna som innovationsarbetet innebär. Detta gör att strategin genomförbarhet hotas.

Vårdförbundet kommenterar att om nämnder och bolag ska ansvara för finansieringen och avsätta egna resurser för innovationsarbetet finns risk för ett stuprörstänkande som motverkar internt samarbete. Risk finns också att påbörjade innovationsprojekt inte kan slutföras av ekonomiska skäl. Förutsättningar i form av budgetmedel och personella resurser är avgörande och kan skilja sig mycket mellan aktuella verksamheter. Vårdförbundet förordar att medel för innovation avsätts till nämnder och bolag i regionens budget för att säkerställa finansiering som möjliggör att innovationsprojekt kan slutföras och där de faller väl ut implementeras i verksamheten.”

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län efterfrågar tydligare prioriteringar och hur långsiktiga och hållbara förutsättningar kan skapas.

KTH påpekar att uppföljning och kontinuerlig utvärdering kommer att vara av stor vikt för genomförandet och det är därmed viktigt att de indikatorer som väljs ut verkligen kan samlas in samt påvisar utveckling i rätt riktning.

Stockholms universitet välkomnar att följa upp innovationsarbetet med indikatorer och bistår gärna i utformningen om Region Stockholm så önskar.

Stockholms läkarförening menar att redan fastställda indikatorer t.ex. ISO - certifiering kan användas.

Funktionsrätt Stockholms län, Synskadades Riksförbund -Stockholms och Gotlands län betonar vikten av att indikatorer som används för att följa upp innovationsarbetet leder till måluppfyllelse

Karolinska Universitetssjukhuset föreslår skrivningar som förtydligar behovet av ökad styrning av innovationsarbetet samt som än mer understryker behovet av metoder för att säkerställa att investeringar i innovationsarbete resulterar i mätbara och signifikant positiva effekter på ekonomi och kvalitet. Vidare anser Karolinska Universitetssjukhuset att Region Stockholm bör ta ställning till hur innovationsarbete ska följa best-practice på området, såsom beskrivs i den vägledande standarden ISO 56002:2019 – 'Ledningssystem för innovation'.

Regionledningskontorets kommentarer
Regionledningskontoret vill framhålla att finansiering av innovationsarbetet i Region Stockholm ska finansieras inom ramen för ordinarie verksamhetsstyrnings- och budgetprocess. Innovationsrådet ska finansieras inom befintlig budget.

Regionledningskontoret instämmer i Karolinska Universitetssjukhusets förslag om indikatorer för att följa upp innovationsarbetet och har reviderat förslag till Innovationsstrategi för Region Stockholm i enlighet med förslaget.